

EESTI TRÜKI- JA PAKENDITÖÖSTUSE LIIT TOETUSMEETMETE SEMINAR 2023

KATI ROSTFELDT

21. veebruar 2023

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM AVATUD!

Ringmajanduse programmi eesmärk on toetada ringmajanduse mudelite teket, ringmajanduse valdkonnas teadlikkuse parandamist ning jätkusuutliku tarbimise ja tootmise lahenduste väljatöötamist ja laiemat kasutust.

- Biojätmete lahendus
- Ühekordse plasti vähendamine
- Eesti ressursitootlikkuse edendamine
- Järk-järguline üleminek ringmajandusele

Toetuse summa ühele projektile on kuni 312 882 eurot.

Taotluste esitamise tähtaeg on 20. märtsil 2023 kell 17.00.

2023. aasta sügisel avaneb ringmajanduse programmi teine voor.

Ringmajanduse 3R printsiip

Reuse - taaskasuta
Recycle – töötle ümber
Reduce - vähenda

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM

2023. a I voorus saab toetust taotleda järgmisteks tegevusteks:

Keskkonnakorraldusega seoses:

Uuenduslike keskkonnakorralduslike lahenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks (näiteks ökodisain, toote olelusring, tööstussümbioos, ärimudelid, IKT lahendused, uued teenused ja tooted, kujunemisjärgus tehnika, parandustöökojad).

Jäätmetega seoses:

Jäätmetekke vältimiseks ning toodete või tootekomponentide korduskasutuseks.

Ringmajanduse teadus- ja arendustegevusega seoses:

Teadusuuringuteks ning tegevuseks, mis toetab keskkonnakorralduse, maapõue ja jäätmete valdkonna arengut. Teadusuuringute teemaks ja tegevuste valdkonnaks peab olema plast, tekstiil, jäätmekäitlusuuringud või kestlik maavarade kasutamine.

Ökodisain ehk ringdisain

Terviklikult disainitud protsess ja toode aitavad sama ressursi eest rohkem toota.

Tootmisjäägid / teisene toore saavad olla sisendiks uude tsüklisse/tootmisprotsessi.

Ringdisain algab analüüsiga, mis võtab arvesse sisendmaterjalide ja ressursitõhususe aspekte, millele järgneb klassikaline toote elutsükel – tootmine, kasutamine ja jäätmekäitlus.

Tööstussümbioos

ettevõtetele koostöö, leidmaks uusi viise kasutamaks ühe ettevõtte jäätmeid teise toorainena

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM

II taotlusvoor plaanime avada 2023. a sügisel.

Toetust saab taotleda elanikkonnalt eterniidijäätmete kogumise korraldamiseks, keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamiseks ja ökomärgiste taotlemiseks ning üldhariduskoolides jäätmete liigiti kogumise lahenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks. Taotlemise tingimused avaldame vooru väljakuulutamisel

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM

Keskkonnakorraldusega seoses toetatakse järgmisi tegevusi:

- ressursiauditite tegemine
- tööstuses, ehituses või teeninduses ressursside säästmisele või tõhusamale kasutamisele suunatud terviklike tehniliste meetmete väljatöötamine, katsetamine või juurutamine
- keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine ja registreerimine, sealhulgas keskkonnajuhtimissüsteemist tulenev keskkonnategevuse edasine parandamine
- mitteformaalsete keskkonnajuhtimissüsteemide, nagu roheline kontor ja roheline kool, väljatöötamine, rakendamine ja nende sertifikaadi või tunnistuse taotlemine
- Euroopa Liidu ökomärgise taotlemine
- uuenduslike keskkonnakorralduslike lahenduste väljatöötamine ja rakendamine (näiteks ökodisain, toote olulusring, tööstussümbioos, ärimudelid, IKT lahendused, uued teenused ja tooted, kujunemisjärgus tehnika, parandustöökojad)

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM

Jäätmetega seoses toetatakse järgmisi tegevusi:

- jäätmetekke vältimine ning toodete või tootekomponentide korduskasutus
- maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud ehitiste likvideerimine ning kohaliku omavalitsuse üksuse hinnangul maastikupilti kahjustava lagunenud ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamine ja sellest tekkinud jäätmete käitlemine, sealhulgas taaskasutuse ja ringlussevõtu soodustamine ja maa-ala koristamine
- jäätmejaamade ja jäätmemajade rajamine, laiendamine või rekonstrueerimine

KIK RINGMAJANDUSE PROGRAMM

Ringmajanduse teadus- ja arendustegevusega seoses toetatakse järgmisi tegevusi:

- teadusuuringud ning tegevus, mis toetab keskkonnakorralduse, maapõue ja jäätmete valdkonna arengut
- ringmajanduse põhimõtetega arvestavate materjalide ja toodetes ohtlike kemikaalide asendamine ohutumatega ning ohtlike kemikaalide vabade toodete ja tootmisprotsesside väljatöötamine

KIK – RESSURSI TÕHUSUSE MEEDE

Tööstus- ja teenindussektori ressursitõhususe tõstmine

Ühtekuuluvusfond

- **Eesmärk:** Toetuse andmise eesmärk on suurendada ressursitootlikkust tööstus- ja teenindusettevõtetes
- **Toetame** ressursitõhususe saavutamist ettevõttes: investeeringud, seadistamine, teavitus, auditid
- **Meetme eelarve:** 34,5 miljonit eurot

Kellele?

Tööstus- ja teenindussektori ettevõtted
(tegevusalad täpsustuvad)

Millal?

Auditid august 2023
Investeeringud märts 2024 } Võib täpsustuda!

Kuidas?

Taotlemine toimub [E-toetuse keskkonnas](#)

Lisainfo

Projektkoordinaator **Lauri-Indrek Tummeleht**
(lauri-indrek.tummeleht@kik.ee, 6 274 179)

KIK – RESSURSI TÕHUSUSE MEEDE

VÄIKEPROJEKTID: Taotluse summa: min määr puudub – max 250 000 €
Eelduseks ressursitõhususe audit (ülevaatlik või detailne)

SUURPROJEKTID: Taotluse summa: min 250 000 € – 2 mln €
Projekti kestvus : 24 kuud +12 (pikenduse võimalus)
Eelduseks ressursitõhususe audit (detailne)

Lävendipõhised vastavuskriteeriumid:

- Ressursitootlikkuse kasv (jah)
- Investeeringu innovaatus (jah)
- „Ei kahjusta oluliselt“ põhimõtte nõuetele vastavus (jah)
- Kasvuhoonegaaside heite vähendamine toodanguühiku kohta (jah)
- Projekti ressursikasutuse paranemine R (2%)
- Projekti kuluefektiivsus K (2,0)

KIK – RESSURSIAUDITITE MEEDE

Toetatakse 50% auditi maksumusest

- 1) ülevaatliku auditi tegemiseks 3600 eurot;
- 2) väikeettevõtte detailse auditi tegemiseks 5900 eurot;
- 3) keskmise suurusega ja suurettevõtte detailse auditi tegemiseks 7300 eurot;
- 4) väikeettevõtte detailse auditi tegemiseks juhul, kui enne on rahastatud ülevaatliku auditi tegemist, 2300 eurot;
- 5) keskmise suurusega ja suurettevõtte detailse auditi tegemiseks juhul, kui enne on rahastatud ülevaatliku auditi tegemist, 3700 eurot.

KOOLITATUD RESSURSIÕHUSUSE SPETSIALISTID

Nimekiri eelmise perioodi lõpetatud ressursitõhususe analüüsides ja juhtaudiitoritest (sh trükitööstus) ning koolitatud ressursitõhususe spetsialistidest

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Jäätmetekke ja pakendi vähendamine

Ühtekuuluvusfond

- **Eesmärk:** jäätmetekke ja pakendamise vältimine ja vähendamine, toodete korduskasutuse edendamine. Lähtekohaks ühekordse plasti direktiiv.
- **Toetame:** tegevusi, mis suunatud jäätmetekke ja pakendamise vältimisele ja vähendamisele suunatud ning korduskasutuse edendamisele. Erinevalt varasemast saavad toetust ka tegevused, kus sekkumine toimub enne jäätmete tekkimist
- **Meetme eelarve:** 10 miljonit eurot

Kellele?

Korduskasutuskeskused ja korduskasutust edendavad ettevõtted, pakendi vältimist ja vähendamist piloteerivad ettevõtted

Millal?

Detsember 2023

Kuidas?

Taotlemine toimub [E-toetuse keskkonnas](#)

Lisainfo

Projektkoordinaator **Gea Kiiver**
(gea.kiiver@kik.ee, 6 274 328)

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Ringlussevõtu võimekus, ohutu materjaliringlus

Ühtekuuluvusfond

- **Eesmärk:** edendada üleminekut lineaarsel majandusmudelil põhinevalt ettevõtluselt ringset mudelil põhinevale ettevõtlusele ringlussevõtu võimekuse tõstmise ja ohutu materjaliringluse kaudu. Fookus biojätmetel.
- **Toetame:** käitlustehaseid, lahendusi probleemsetele materjalidele (sh asendamine ohutumatega)
- **Meetme eelarve:** 25 miljonit eurot, sh toetus riigi tegevuseks (ettevalmistavad tegevused)

Kellele?

Ettevõtted (täpsustub)

Millal?

Veebruar 2024

Kuidas?

Taotlemine toimub [E-toetuse keskkonnas](#)

Lisainfo

Projektkoordinaator **Sirli Vaksmann**
(sirli.vaksmann@kik.ee, 6 274 153)

Rahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

Ringmajanduspõhised tootmis- ja tarbimismudelid

(sh tööstussümbioosi ja toorme hankimine)

Ühtekuuluvusfond

- **Eesmärk:** edendada üleminekut lineaarsel majandusmudelil põhinevalt ettevõtluselt ringsel mudelil põhinevale ettevõtlusele uute tootmis- ja tarbimismudelite kaudu
- **Toetame:** pilootprojekte, mis pakuvad tarbijale toote asemel teenust (rentimine vs omamine), B2B (*business to business*) ärimudelite rakendamist, tööstussümbioosi
- **Meetme eelarve:** 4,5 miljonit eurot

Kellele?

Täpsustub

Millal?

Juuli 2024

Kuidas?

Taotlemine toimub [E-toetuse keskkonnas](#)

Lisainfo

Projektkoordinaator **Monika Pihlak**
(monika.pihlak@kik.ee, 6 274 305)

EAS

EAS – digimeede - AVATUD!

TOETUSED digipöördeks

Digitaliseerimise teekaardi toetus (SF)

Igas suuruses ettevõtetele digitaliseerimise teekaardi loomiseks (protsesside kaardistamiseks, tegevuskava koostamiseks), et suureneks teadlikkus enda digitaliseerituse hetkeolukorrast.

- + Eelarve 1,5 mln €
- + ettevõtte kahe aasta keskmine müügitulu on vähemalt 200 000 €
- + Toetus kuni 15 000 € **Eelarve täis!**
- + Toetusmäär 50% (VTA, grupierand), 70% ettevõtetele, kes reg väljapool Tallinna ja Tartu linna (VTA)
- + Avatud vahendite lõppemiseni (eeld märts 23)
- + <https://eas.ee/grants/digitaliseerimise-teekaardi-toetus/>

Digipöörde investeeringud (RRF)

- + Töötlevale tööstusele ja mäetööstusele (51,5 mln€), muudele tegevusaladele (5 mln€), automatiseerimise, digitaalsete tehnoloogiate ja robotite kasutuselevõtu toetamiseks
- + Kahe viimase majandusaasta keskmine müügitulu vähemalt 200 000 €
- + Toetus kuni 300 000 €
- + Toetusmäär kuni 50%: väike ja keskmine 20-50%, suur 15-50% (VTA, grupierand)
- + Kuni 18 kuud (31.12.2025)
- + <https://eas.ee/grants/digipoorde-toetus/>

EAS – digimeede

Eesmärk: toetada automatiseerimist ning digitaalsete tehnoloogiate ja robotite kasutuselevõttu, eesmärgiga vähendada inimsekkumise vajadust ning suurendada tarneahela efektiivsust, tehes seda protsesse optimeerides ning andmeid tõhusalt kasutades ja juhtides.

Periood on kuni 18 kuud, projekt peab lõppema hiljemalt 31.12.2025
Taotluse summa on kuni 300 000 eurot

Elluviimisel saab olla 1 projekt korraga
Ettevõtte kahe viimase aasta müügitulu peab olema vähemalt 200 000 eurot

Oluline dokument **digitaliseerimise teekaardi raport** võib olla ettevõtte enda koostatud.

EAS – digimeede

Oodatav tulemus

Projekt panustab meetme järgmiste tulemusnäitajate suurendamisse:

- 1) ettevõtja, kelle aastane müügitulu on taotluse esitamise aastale eelneval majandusaastal alla 20 000 000 euro, loodav keskmine **lisandväärtus töötaja kohta suureneb vähemalt 10 protsenti** kahe majandusaasta jooksul pärast projekti lõppu võrreldes taotluse esitamisele eelneva aastaga;
- 2) ettevõtja, kelle aastane müügitulu on taotluse esitamise aastale eelneval majandusaastal 20 000 000 eurot või suurem, loodav keskmine **lisandväärtus töötaja kohta suureneb vähemalt 5 protsenti** kahe majandusaasta jooksul pärast projekti lõppu võrreldes taotluse esitamisele eelneva aastaga.

EAS – digimeede

Toetatavad tegevused on:

[1. automatiseerimiseks vajalike tarkvarasüsteemide või masinõppe või -nägemissüsteemidega integreeritava materiaalse vara omandamiseks](#)

Toetust saab kasutada (VTA): materiaalse vara ostuks, kui see integreeritakse tarkvarasüsteemide või masinõppe või -nägemissüsteemidega. Tegevused ja kulud tohivad alata abikõlbliku perioodi alguskuupäevast alates, mis ei saa olla varem kuupäev kui taotluse esitamine.

VÄIKE (sh. MIKRO)	40%
KESKMINE	30%
SUUR	25%

[2. immateriaalse vara ja digitaalsete tehnoloogiate arendamiseks ja juurutamiseks / lepingulise teadustegevuse, välistest allikatest turutingimustel ostetud või litsentseeritud teadmise ja patendi kulu](#)

[3. digitaalsete tehnoloogiate ja robotite arendamiseks ja juurutamiseks ning automatiseerimiseks vajaliku koolituse korraldamiseks oma töötajatele](#)

EAS – digimeede

Toetatavad tegevused on:

[4. digitaalsete tehnoloogiate ja robotite ostmiseks, arendamiseks ja juurutamiseks ning automatiseerimiseks vajalikuks nõustamisteenuseks](#)

[5. digitaalsete tehnoloogiate ja robotite arendamisega ja juurutamisega ning automatiseerimisega seotud töötajate ja võlaõiguslepingu alusel tegutsevate isikute tasustamiseks](#)

Toetust saab kasutada: digitaalsete tehnoloogiate ja robotite arendamisega ja juurutamisega ning automatiseerimisega seotud töötajate ja võlaõiguslepingu alusel tegutsevate isikute tasustamiseks. Tegevused ja kulud tohivad alata abikõlbliku perioodi alguskuupäevast alates, mis ei saa olla varem kuupäev kui taotluse esitamine.

VTA toetusemäär:

VÄIKE (sh.MIKRO), KESKMINE, SUUR – 50%

DIGITALISEERIMISE TEEKAART

Digitaliseerimise teekaardi koostamine

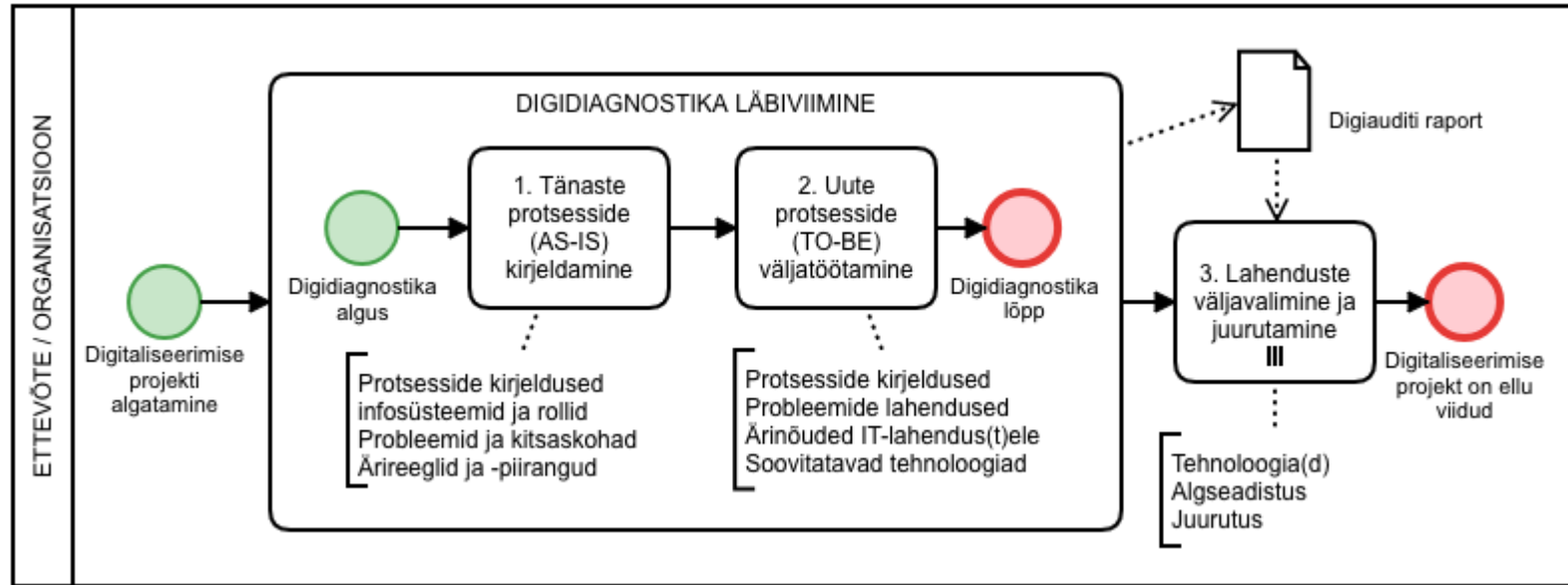
Digitaliseerimise teekaardi raport (DTK) on ettevõtja strateegiline dokument, mis sisaldab ülevaadet ettevõtja ärimudelist, tarneahelast ning tootmise või teenuse osutamise protsessist.

Raportis antakse hinnang, milliseid tarneahela ning tootmise või teenuse osutamise protsessi kitsakohti saab lahendada digitaliseerimise abil, milline on kitsaskohtade lahendamise prioriteetsus, lahenduste maksumus, tasuvusaeg, mõju ettevõtja ärimudelile ning majandustulemustele ja esitatakse nimetatud lahenduste elluviimise kolme aasta tegevuskava.

Valik:

- Koostage digitaliseerimise teekaart ekspertide abil (**toetusmeetme eelarve on täis!**)
- Kaasajastage digidiagnostika raport, kui olite teinud varasemalt digidiagnostiks toetusega vastava raporti.
- Kui ettevõttes on endas olemas kompetentne meeskond digitaliseerimise teekaardi tegemiseks, siis tehke seda digitaliseerimise teekaardi hea tava kohaselt

DIGITALISEERIMISE TEEKAART

Digidiagnostika Teekaart												
SCOR mudeli teemad	Teema probleemi number	Juhtimine/ korraldus	Automatiseerimine	Digiteerimine	DigiDiagnostika soovitud lahendus (2019-2022 aastateks kokku)	Parendus tegevus	Lahenduse selgitus (eelarve kujunemine) 2019	Tegevuse sisu	Maksusumma 2019	Lahenduse selgitus (eelarve kujunemine) 2020	Tegevuse sisu	Maksusumma 2020
Tarneahela ülesehitus (sh strateegia ja ärimudel)	1	Ettevõttes puudub digitaliseerimise ja			Luu digitaliseerimise ning automatiseerimise	Innovatsiooni strateegiline	Digitaliseerimise strateegia	Nõustamine	40 000,00	Digitaliseerimise üksuse töötajad (3	Palgafond	126 000,00
	2	Käesolev ERP lahendus ei võimalda			Uue ERP'i juurutamine ja selle baasil infosüsteemide	ERP asendus ja integratsioon	ERP uue versiooni juurutamine ja	Nõustamine	10 000,00	ERP asendus ja	Investeeringud	75 000,00
	3				Arendada ja võtta kasutusse kogu tarneahela tööde	Digitaalne töölaua juurutamine	Digitaalse töölaua vajaduste	Nõustamine	20 000,00	Digitaalse töölaua kasutus (custom-	Investeeringud	35 000,00
	4	Toodete suure variatsioonide tõttu on			Tellimuse koostamise automatiseeritud kalkulaatori	Päringute ja tellimuste	ERP baasil päringute ja tellimuste	Nõustamine	15 000,00	ERP baasil päringute ja tellimuste	Investeeringud	40 000,00
Tarnimise planeerimine (sh tootiskorraldus, inimressursi juhtimine ja kvaliteedisüsteemi juhtimine)	1	Juhtkond kulutab aega jooksvalte			Juurutada LEAN'i põhimõtteid (continuous improvement);	LEAN'i juurutamise nõustamine	Arvestades müügikasvu ja	Nõustamine	0,00	Arvestades müügikasvu ja	Nõustamine	30 000,00
	2	Praguse korra järgi reled tellitakse			Jagada ja defineerida komponendid infosüsteemis ning	Ettevõtte teostab ise						
	3	Uue põlvkonna digitaliseeritud			Luu uus interdistsiplinaarne struktuurilikkus, mille	Ettevõtte teostab ise	Lahendatakse olemasolevate		0,00			
	4	Ettevõttes toimiv tootmistöötajate			Boonusüsteemi ülevaatamine ning kohendamine	Ettevõtte teostab ise			0,00			
	5				Klient insener kulutab aega sõidule	Kaugjuhtimise litsentsi soetamine seadme tootjalt.					Tarkvara litsentsi soetamine	Litsents
Hankimine	1	Ülevaade laoseist on ERP'is			Juurutada laoriilute aadressisüsteemi varude lattu					Laoskanneite soetamine ja RFID	Investeering	25 000,00
	2	Tootmise komponendid tellimine ja			Komponentide automatiseeritud tellimisprotsessi					ERP'i komponendid tellimise	Investeering	10 000,00
	3	Kinnitavahendite varud saavad			Automaatsel lahenduse (vending machine)					vending machine kasutuselevõtt	Rent	4 800,00
	4				Paberarvete digitaliseerimine ja andmete automaatne	Ettevõtte teostab ise				Paberarvete digiteerimine ja	Litsentsirent	2 400,00
	5	Komponentide tarnimise hilmemise korral			Vaadata üle tarnijate valiku põhimõtted ning eelistada	Ettevõtte teostab ise			0,00			
Tootmine	1	Partipõhiste juhtmekõidiste			Standardiseeritud (ja eeltoodetud) kaablikomplektide	Ettevõtte teostab ise						
	2				Universaalse testrakise arendamine ja automaatne					Universaalse testrakise arendamine ja	Investeering	50 000,00
	3	Testimise läbinud tootele			Testimistulemused automatiseerimine (ühendus					Test admete integratsioon	Investeering	10 000,00
	4	Ajakavas püsimisest puudub			Võtta kasutusse töötajate jaoks anusaadavamad ja					Möödikute ja operatsioonide	Nõustamine	5 000,00
Tarnimine	1	Kliendile teavitatakse tarnimise			Projekti seisundi info kuvamine kogu tarneahela					Infovoogude analüüs ja	Nõustamine	10 000,00
Tagastamine	1	Reklamatsioonidele halduse ja			Kvantifitseerida praagi ja sellega seotud tegevuste	Ettevõtte teostab ise						
Digidiagnostika teostaja		JOB4BOT	Job For Robot OU14495651		Kokku investeeringu suurusjärk				€85 000,00			€448 200,00
Digidiagnostika teostamise aeg:					Potentsiaalne mõju ettevõtte käibele							

Ettevõtte müügitulu kasvab 2022. a lõpuks ca 3 korda, kuna võetakse töösse uued kallimad tooted ning suureneb võimekus hallata rohkem päringuid;

EAS – rohemeede – AVATUD!

TOETUSED rohepöördeks

Tööstuse- ja mäetööstuse ettevõtjale kes soovib ärimudelit areneda läbi rohevõimekuse kasvatamise (9 mln€)

Ettevõtte välise nõustaja kaasamine ettevõtte hetke rohevõimekuse kaardistamiseks ning teekaardi alusel arendustegevuste elluviimine.

Roheauditi läbiviimise toetus

- Toetus kuni 10 000 €
- Toetusmäär 50% (VTA, grupierand)

Roheauditi järgsete arendustegevuste elluviimine

- Toetus 20 000 – 200 000 €,
- Toetusmäär 50% (VTA, grupierand)

ROHEAUDIT: rohevaldkonna või ringmajanduse eksperdi teenuse ost organisatsiooni rohevõimekuse auditeerimiseks, äritegevuse ringsuse analüüsimiseks ja teekaardi koostamiseks.

Metoodikad:

- [Ringdisaini audit](#)
- [Nordic Innovation Nordic Circular Economy](#)
- [Circular Economy Business Modelling](#)

EAS - rohemeede

ROHEMEETME ARENDUSTEGEVUSED

- Teekaardist tulenevate tegevuste täpsustamine, **lähteülesande kirjeldamine** ja tegevuste juurutamise nõustamine.
- Ringmajanduse põhimõtete ettevõttesse rakendamine.
- Ettevõttesse palgatava rohevaldkonnajuhi ja/või – tippspetsialisti **tööjõukulud**, vajadusel lähetused.
- Ettevõtte juhtkonna ja personali koolitamiseks vajamineva **teenuse ost**.
- Ärimudeli rohepööramisega (sh. uued suunad) seotud teenuste ost (uuringud, analüüsid, tehniline teadmine (sh. **sertifitseerimisteenus**), andmetele ligipääs ja litsentseeritud patendid, arenduseks otseselt vajalikud **tarkvaralitsentsid** ning kulud rohepöörde elluviimisega otseselt seotud **nõustamisele**).
- Rohepöördest tulenevate patentide ja muude immateriaalsete varade valideerimise ja kaitsmise kulud.

TOETUSED rakendusuuringuks

Rakendusuuringu toetus (RE + ÖÜF)

- + Ettevõtja rakendusuringu ja sellele järgneva tootearenduse toetamine (53 mln€ RE + 25 mln € ÖÜF)
- + Toetus 250 000- 2 000 000 €,
- + Väikeettevõtjale 45-80%, keskmisele 35-75%, suurele 25-65% (erinevad riigiabid)
- + Vooruline (2022 - 20 mln€; 2023 - 20 mln€; 2024 - 13,2 mln€) – hetkel voor suletud
- + Kohustuslik eelnõustamine

Taotlusvoor on avatud 22.12.2022 kell 10:00 kuni **20.02.2023** kell 16.00.

<https://eas.ee/grants/rakendusuuringu-programm/>

Rakendusuuringu programmi väikeprojektid (RE)

- + Innovaatiliste toodete arendamiseks, rakendusuuringu läbiviimine kasvuvaldkondades (digilahendused igas eluvaldkonnas, tervisetehnoloogiad ja -teenused, kohalike ressursside väärimine, nutikad ja kestlikud energilahendused)
- + Toetus 100 000 – 150 000 €
- + Ühele ettevõttele 1 kord 3.a. jooksul
- + Toetuse määr:
  - Rakendusuuringuks ja teostatavusuuringuks 50-70% (suur, keskm, väike)
  - Tootearenduseks 25-45% (suur, keskm, väike)
  - IO kaitse 50%
- + Avatud eelarve ammendumiseni (4 mln€)

<https://eas.ee/grants/rakendusuuringu-programmi-vaikeprojektide-taotlusvoor/>

TOETUSED tootearenduseks

Tootearendus (SF)

- + Ettevõtjale, kelle viimase kahe aasta keskmine müügitulu on vähemalt 200 000 € ning kes töötab välja uusi konkurentsivõimelisi tooteid ja teenuseid.
- + Toetus 20 000 - 500 000 €
- + Toetusmäär väike e/v 45%, keskmine 35%, suur 25% (grupierand)
- + Taotluste vastuvõtmine lõppenud (põhjus, et ei jõua muidu projekte ajaliselt ellu viia) ja avame uuesti II kv 2023
- + Kohustuslik eelnõustamine

<https://eas.ee/grants/tootearenduse-toetus/>

Tootearendus Eurostars

- + VKE-dele rahvusvaheliste tootearendusprojektide rahastamiseks, mis on saanud maailma suurimalt innovatsioonikoostöö võrgustikult Eureka positiivse hinnangu
- + Voorud 2x aastas
- + Koostöös vähemalt ühe partneriga Eurostars riigist
- + Toetusest Eesti ettevõtte kulude katmine
- + Toetus kuni 300 000€
- + Toetusmäär 40-60%
- + Taotlus esitada [Eureka platvormil](#)

<https://eas.ee/grants/eurostars/>

Avame veebruaris 2023

TOETUSED küberturvalisuse tõstmiseks

Eesti väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjate küberturvalisuse taseme hindamiseks ja tõstmiseks (850 000 eurot).

Väljundnäitajad:

ettevõtjate küberturvalisuse taseme hindamine ja kaardistamine;

küberturvalisuse taset tõstva arendustegevuse elluviimine

Ettevõtte välise nõustaja kaasamine ettevõtte hetke küberturvalisuse taseme kaardistamiseks ning teekaardi alusel arendustegevuste elluviimine.

Küberturvalisuse auditi läbiviimise toetus

- Toetus kuni 10 000 €, toetusmäär 50%

Auditi järgsete arendustegevuste elluviimine

- Kuni 50 000 €, toetusmäär 50%

Avame märtsis 2023

TOETUS ettevõtete varustuskindluse tagamiseks

Eesmärk on toetada Ukraina sõjaga kaasnenud energiakriisist tingitud võimalike varustushäirete ennetamiseks uuele energiaallikale ülemineku ja varustuskindluse tagamiseks tehtavaid investeeringuid.

Tegevused:

energia varustuskindluse tagamiseks vajaliku seadme ostmise/ vajaliku ehitise ehitamine;

kaugküttega liitumiseks vajalike seadmete soetamine ja seotud tegevused

Toetus: 200 000 eurot mikro- ja väikeettevõtja ning 500 000 eurot keskmise- ja suurettevõtja puhul.

Toetuse määr väikeettevõttele 40%, keskmisele 30%, suurele 20%

Kui investeeringuobjekt asub väljaspool Tallinna linna ja Harjumaad, lisandub toetuse määrale 10%

EAS – ESG MEISTRIKLASS

ESG ja kehtlikkuse meistriklass

Meistriklass käsitleb vastutustundliku ja kehtliku ettevõtte äri majandamist kolme põhisamba abil: keskkonna-, sotsiaal- ja ettevõtte juhtimise aspektidest lähtuvalt.

- Koolituspäevad, mentorlus, kogemuslood, eraldi juhtide koolituspäev
- Programmi lõpuks valmib ettevõtte ESG strateegia ja teekaart

Kandideerimine avaneb mais

Kontakt: anet.adamson@eas.ee

EAS – RINGDISAINI MEISTRIKLASS

Ringisaini meistrikläss

Ringdisain on tootearendusprotsess, mille fookuses on toodete ja teenuste keskkonnamõju vähendamine ning uuenduslike lahenduste leidmine.

Omandatakse teadmised, kuidas disainida ringdisaini põhiprintsiipidele vastavaid tooteid ja teenuseid.

- Põhjalik ringidisaini audit;
- Koolituspäevad, personaalne mentorlus, kestliku toote prototüübi arendus

Kandideerimine avaneb suvel

Kontakt: anet.adamson@eas.ee

DNHS – “Ei kahjusta oluliselt” põhimõte

Arendustegevused ei tohi olla vastuolus „**ei kahjusta oluliselt**” põhimõttega.

Soovitus – hinda arendusprioriteetide vastavust DNSH põhimõttele juba teekaartide koostamise faasis ning esita toetuse taotlemisel

DNSH põhimõtetele vastavus on kõigi EL uute toetusmeetmete kohustuslik osa.

DNHS – “Ei kahjusta oluliselt” põhimõte

Keskkonnaeesmärgid

Majandustegevused üldiselt peavad:

- 1) panustama keskkonnaeesmärkide saavutamisse ja/või
- 2) ei kahjusta ühtki 6-st keskkonnaeesmärgist

Ressursitõhusate rohetehnoloogiate projektid peavad taastekava järgi panustama 100%-liselt kliimaeesmärkide saavutamisse ning osaliselt ka keskkonnaeesmärkide saavutamisse (ressursside kestlik kasutus)

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

DNHS – “Ei kahjusta oluliselt” põhimõte

NB! Kui tegevus vastab EL-i või EE õigusaktidele, siis ei tähenda see automaatselt, et tegevus on kooskõlas "ei kahjusta oluliselt" põhimõttega. DNHS seab kõrgemad nõuded

Taksonoomiamääruse Art 17 kohaselt majandustegevus kahjustab oluliselt:

1. **kliimamuutuste leevendamist**, kui see põhjustab olulist kasvuhoonegaaside heidet;
2. **kliimamuutustega kohanemist**, kui see põhjustab praeguse kliima ja eeldatava tulevase kliima kahjuliku mõju suurenemist tegevusele endale või inimestele, loodusele või varadele;
3. **vee- ja mereressursside kestlikku kasutamist ja kaitset**, kui see kahjustab veekogude, sealhulgas pinna- ja põhjavee head seisundit või head ökoloogilist potentsiaali, või mereala head keskkonnaseisundit;
4. **ringmajandust, sealhulgas jäätmetekke vältimist ja jäätmete ringlussevõttu**, kui see põhjustab olulist ebatõhusust materjalide kasutamisel või loodusvarade otsesel või kaudsel kasutamisel, või suurendab oluliselt jäätmete teket, põletamist või kõrvaldamist, või kui jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib oluliselt ja pikaajaliselt kahjustada keskkonda;
5. **saastuse vältimist ja tõrjet**, kui see suurendab märkimisväärselt saasteainete heidet õhku, vette või pinnasesse;
6. **elurikkuse ja ökosüsteemide kaitset ja taastamist**, kui see kahjustab märkimisväärselt ökosüsteemide head seisundit ja vastupidavust või kahjustab elupaikade ja liikide, sealhulgas liidu tähtsusega liikide kaitsestaatust.

DNHS – “Ei kahjusta oluliselt” põhimõte

Kontrollküsimused keskkonnamõjude hindamiseks:

1. Kas projektis kasutatakse fossiilkütuseid või põhjustab tootmine/transport KHG heiteid? Kas need on olulises koguses?
2. Kas projekt on ilmastikutingimuste osas tundlik? Kas asukoha valikul ja tegevuste elluviimisel on mõju projektile endale või ümbruskonnale?
3. Kas projekt kasutab veeressursse olulises koguses? Kas projekti tegevuste tõttu võib olla ohustatud pinnavesi, põhjavesi või merevesi?
4. Kas projekt tekitab jäätmeid ja mis nendest edasi saab? Kas projekt pakub lahendusi, kuidas edendada ringmajandust?
5. Kas projekti tulemusena tekivad erinevad heited õhku, vette, pinnasesse? Kuidas on need välditud või hoitud kontrolli all? Kas lahendused on madalaima keskkonnamõjuga või lähtuvad parimast võimalikust tasemest?
6. Milliseid loodusressursse projekt kasutab? Kas projekti tegevus otseselt või kaudselt mõjutab liike ja nende elupaiku? Kas projekt võtab kasutusele uuel otstarbel maid? Kas projekt kasutab looduspõhiseid lahendusi (jahutus, rohelus, kohalikud liigid)?

DNHS – “Ei kahjusta oluliselt” põhimõte

„Ei kahjusta oluliselt” põhimõttele vastavuse hindamine

Hindamise protsess:

selgub millised on olulised mõjud ja millistesse eesmärkidesse panustatakse.

„Jah“- tähendab, et oluline on negatiivne keskkonnamõju, täita 2.osa

„Ei“- tähendab, et olulist negatiivset mõju ei ole, lisada selgitus miks ja viide tõenditele. Samuti tuua välja, kui tegevus panustab eesmärgi täitmisesse.

Kas projekt ja sellega seotud tegevused võivad omada olulist ebasoodsat keskkonnamõju?	Jah	Ei	„Ei“ korral põhjendus
Kliimamuutuste leevendamine			
Kliimamuutustega kohanemine			
Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse			
Ringmajandus, sealhulgas jäätmetekke vältimine ja jäätmete ringlussevõtt			
Õhu-, vee- ja pinnasesaastuse vältimine ja tõrje			
Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine			

VÄRSKE INFO LIIKMETE LEHEL

Vaata ka ETPL veebilehel värsket infot
alalehel liikmetele (parool: poligraaf)

TOETUSMEETMED

<https://etpl.ee/toetusmeetmed/>

TÄNAN!

VÕTKE MEIEGA ÜHENDUST!
TULEME KÜLLA!
TULGE MEILE KÜLLA!

ETPL büroo: Suur-Sõjamäe 30, Tallinn

Katre Savi
Kati Rostfledt